

Použité prameny a literatura k dalšímu studiu

Základní doporučená literatura

- [1] Bajer, J.: *Mechanika 2*. PřF UP Olomouc, 2004, ISBN 80-244-0884-8.
- [2] Bartuška, K.: *Kapitoly ze speciální teorie relativity*. Praha: SPN, 1991, ISBN 80-04-22915-8.
- [3] Bartuška, K.: *Fyzika pro gymnázia – Speciální teorie relativity*. Praha: Prometheus, 2010, ISBN 978-80-7196-388-2.
- [4] Dvořák, L. *Obecná teorie relativity a moderní fyzikální obraz vesmíru*. Praha: SPN, 1984.
- [5] Hartle, J. B.: *Gravity: An Introduction to Einstein's General Relativity*. San Francisco: Addison Wesley, 2003, ISBN 0-8053-8662-9.
- [6] Horský, J.; Novotný, J.; Štefaník, M.: *Mechanika ve fyzice*. Praha: Academia, 2001, ISBN 80-200-0208-1.
- [7] Horský, J.; Novotný, J.; Štefaník, M.: *Úvod do fyzikální kosmologie*. Praha: Academia, 2004.
- [8] d'Inverno, R.: *Introducing Einstein's Relativity*. Oxford: Clarendon Press, 1992, ISBN 0-19-859653-7.
- [9] Lambourne, R. J. A.: *Relativity, Gravitation and Cosmology*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, ISBN 978-0-521-13138-4.
- [10] Liddle, A. R.: *An Introduction to Modern Cosmology*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd, 2003, ISBN 978-0470848357.
- [11] Macháček, M.: *Fyzika pro gymnázia – Astrofyzika*. Praha: Prometheus, 1998, ISBN 80-7196-091-8.
- [12] Novotný, J.; Jurmanová, J.; Geršl, J. et al.: *Základy teorie relativity* [online]. Brno: MU, 2005, ISBN 1802-128X. Dostupné z <http://is.muni.cz/elportal/?id=703391>.
- [13] Rindler, W.: *Relativity. Special, General, and Cosmological*. Oxford University Press, 2006, ISBN 0-19-856732-4.
- [14] Schutz, B.: *A First Course in General Relativity*. Cambridge University Press, 2009, ISBN 0-521-88705-4.
- [15] Štefl, V.; Krtička, J.; Korčáková, D.: *Úlohy z astrofyziky*. Brno: PřF MU, 2002. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F9090pc.pdf>.
- [16] Tillich, J.: *Teoretická mechanika*. Olomouc: PřF UP Olomouc, 1984.
- [17] Vanýsek, V.: *Základy astronomie a astrofyziky*. Praha: Academia, 1980.

Učebnice a monografie

- [18] Bondi, H.: *Relativity and the Common Sense*. New York: Anchor Books, Doubleday & Company, Inc., 1964.
- [19] Carroll, S. M.: *Spacetime and Geometry: An Introduction to General Relativity*. San Francisco: Addison-Wesley, 2003, ISBN 0-8053-8732-3. Dostupné z <http://preposterousuniverse.com/spacetimeandgeometry/> (částečně, v podobě poznámek k přednáškám).
- [20] Čulík, F.; Noga, M.: *Úvod do štatistickej fyziky a termodynamiky*. Bratislava: Alfa, 1982.
- [21] Dodelson, S.: *Modern Cosmology*. Amsterdam: Academic Press, Elsevier Science, 2003, ISBN 978-012-219141-1

- [22] Einstein, A.: *Teorie relativity*. VUT Brno: VUTIUM, 2005, ISBN 978-80-214-3418-9.
- [23] Feynman, R. P.; Leighton, R. B.; Sands, M.: *Feynmanovy přednášky z fyziky 1–3*. Havlíčkův Brod: Fragment, 2000–2002, ISBN 80-7200-405-0, 80-7200-420-4, 80-7200-421-2.
- [24] French, A. P.: *Special Relativity*. London: Thomas Nelson and Sons Ltd, 1975. ISBN 0-17-771075-6.
- [25] Fuka, J.: *Základní poznatky teorie relativity*. SPN, 1973.
- [26] Greiner, W.: *Classical mechanics. Point particles and relativity*. New York: Springer-Verlag, 2004, ISBN 0-387-95586-0.
- [27] Grøn, Ø.; Hervik, S.: *Einstein's general theory of relativity: with modern applications in cosmology*. New York: Springer, 2007.
- [28] Havel, V.: *Základy teorie relativity*. Plzeň: PdF Plzeň, 1979.
- [29] Havelka, B.; Tillich, J.: *Teorie relativity*. Praha: SPN, 1964.
- [30] Hlad, O.; Pavlousek, J.: *Přehled astronomie*. Praha: SNTL, 1990, ISBN 80-03-00160-9.
- [31] Horský, J.: *Úvod do teorie relativity*. Praha: SNTL, 1975.
- [32] Horský, J.; Bartoň, S.: *Relativistický vesmír*. Brno: Ando Publishing, 1997, ISBN 80-86047-15-6.
- [33] Jackson, J. D.: *Classical Electrodynamics*. New York-London-Sydney: John Wiley & Sons, 1998, ISBN 0-471-30932-X.
- [34] Janků, V.: *Základy statistické fyziky*. Olomouc: UP, 1984.
- [35] Kenyon, I. R.: *General Relativity*. Oxford: Oxford University Press, 1990, ISBN 0-19-851996-6.
- [36] Klepešta, J.; Rühl, A.: *Souhvězdí*. Praha: Artia, 1971.
- [37] Kuchař, K.: *Základy obecné teorie relativity*. Praha: Academia, 1968.
- [38] Kvasnica, J.: *Statistická fyzika*. Praha: Academia, 1983 a 1998.
- [39] Kvasnica, J.; Havránek, A.; Lukáč, P. et al.: *Mechanika*. Praha: Academia, 2004, ISBN 80-200-1268-0.
- [40] Ландау, Л. Д.; Лифшиц, Е. М.: *Теория поля*. Москва: Наука, 1973.
- [41] Ландау, Л. Д.; Лифшиц, Е. М.: *Статистическая физика. Часть I*. Москва: Наука, 1976.
- [42] Lightman, A. P.; Press, W. H.; Price, R. H. et al.: *Problem Book in Relativity and Gravitation*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1975.
- [43] Ludvigsen, M.: *General Relativity – A Geometric Approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999, ISBN 0-521-63976-X.
- [44] McMahon, D. M.: *Relativity Demystified*. New York: McGraw-Hill, 2006, ISBN 0-07-145545-0.
- [45] Misner, C.; Thorne, K. S.; Wheeler, J. A.: *Gravitation*. San Francisco: W. Freeman, 1973.
- [46] Møller, C.: *The Theory of Relativity*. Oxford: Clarendon Press, 1962.
- [47] Narlikar, J. V.: *Introduction to Cosmology*. Cambridge: Cambridge University Press, 1993, ISBN 0-521-41250-1.
- [48] Narlikar, J. V.: Spectral shifts in general relativity. *Am. J. Phys.*, 1994, roč. **62**, č. 10, s. 903–907.
- [49] Natário, J.: *General Relativity Without Calculus: A Concise Introduction to the Geometry of Relativity*. Springer, 2011, ISBN 978-3-642-21451-6.
- [50] Noga, M.: *Teória relativity*. Bratislava: MFF UK, 1987.
- [51] Novotný, J.; Horský, J.: *Teorie relativity*. Brno: PřF UJEP, 1985.
- [52] Padmanabhan, T.: *Cosmology and Astrophysics Through Problems*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996, ISBN 0-524-42783-7.
- [53] Padmanabhan, T.: *An Invitation to Astrophysics*. World Scientific, 2006, ISBN 981-256-638-4.
- [54] Padmanabhan, T.: *Gravitation: Foundations and Frontiers*. Cambridge University Press,

- 2010, ISBN 978-0-521-88223-1.
- [55] Peacock, J. A.: *Cosmological Physics*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999, ISBN 0-521-42270-1.
- [56] Peebles, P. J.: *Principles of physical cosmology*. New Jersey: Princeton University Press, 1993, ISBN 0-691-01933-9.
- [57] Phillips, A. C.: *The Physics of Stars*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd, 1999, ISBN 978-0-471-98798-7.
- [58] Rektorys, K. et al.: *Přehled užité matematiky I, II*. Praha: SNTL, 1988.
- [59] Rindler, W.: *Introduction to Special Relativity*. Oxford: Oxford University Press, 1991, ISBN: 0-19-853952-5.
- [60] Rosser, W. G. V.: *Introductory Special Relativity*. London-New York-Philadelphia: Taylor & Francis, 1991, ISBN 0-85066-838-7.
- [61] Ryan, S. G.; Norton, A. J.: *Stellar Evolution and Nucleosynthesis*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, ISBN 978-0-521-13320-3.
- [62] Shu, F. H.: *The Physical Universe: An Introduction to Astronomy*. Sausalito: University Science Books, 1982, ISBN 0-935702-05-9.
- [63] Schutz, B.: *Gravity from the ground up*. Cambridge: Cambridge University Press, 2003, ISBN 0-521-44506-5. Další informace dostupné z <http://www.gravityfromthegroundup.org/>.
- [64] Široký, J.; Široká, M.: *Základy astronomie v příkladech*. Praha: SPN, 1966.
- [65] Šolc, V. et al.: *Fyzika hvězd a vesmíru*. Praha: SPN, 1983.
- [66] Takeuchi, T.: *An Illustrated Guide to Relativity*. Cambridge: Cambridge University Press, 2010, ISBN 978-0-521-14100-0.
- [67] Ullmann, V.: *Gravitace, černé díry a fyzika prostoročasu*. Ostrava: ČAS, 1986. Dostupné z <http://www.sweb.cz/AstroNuklFyzika/GravitCerneDiry.htm>.
- [68] Votruba, V.: *Základy speciální teorie relativity*. Praha: Academia, 1977.
- [69] Wald, R. M.: *General Relativity*. Chicago: The University of Chicago Press, 1984, ISBN 0-226-87033-2.
- [70] Weinberg, S.: *Gravitation and Cosmology*. New York: John Wiley & Sons, 1972.
- [71] Wolf, M.: *Astronomická příručka*. Praha: Academia, 1992.
- [72] Woodhouse, N. M. J.: *Special Relativity*. Berlin, Heidelberg, New York: Springer-Verlag, 1992, ISBN 3-540-55049-6.
- [73] Woodhouse, N. M. J.: *General Relativity*. London: Springer-Verlag, 2007, ISBN 978-1-84628-486-1.

Časopisecké a internetové zdroje

- [74] Allen, S. W.; Schmidt, R. W.; Fabian, A. C.: Cosmological constraints from the X-ray gas mass fraction in relaxed lensing clusters observed with Chandra. *Mon. Not. Roy. Astron. Soc.*, 2002, roč. **334**, L11, DOI: 10.1046/j.1365-8711.2002.05601.x Dostupné z [arXiv:astro-ph/0205007](http://arXiv.org/abs/astro-ph/0205007).
- [75] Ashby, N.: Relativity and the Global Positioning System. *Phys. Today*, 2002, roč. **55**, č. 5, s. 41–47.
- [76] Ashby, N.: Relativity in the Global Positioning System. *Living Reviews in Relativity*, 2003. Dostupné z <http://relativity.livingreviews.org/Articles/lrr-2003-1/>.
- [77] Bennett, C. L.; Banday, A. J.; Gorski, K. M. et al.: Four-Year COBE DMR Cosmic Microwave Background Observations: Maps and Basic Results. *Astrophys. J.*, 1996, roč. **464**, s. L1–L4.

- [78] Bennett, C. L. et al.: First Year Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP) Observations: Preliminary Maps and Basic Results. *Astrophys. J. Suppl.*, 2003, roč. **148**, s. 1–27. Dostupné z arXiv:1001.4744 [astro-ph.CO].
- [79] Brillet, A.; Hall, J. L.: Improved Laser Test of the Isotropy of Space. *Phys. Rev. Lett.*, 1979, roč. **42**, č. 9, s. 549–552. DOI: 10.1103/PhysRevLett.42.549.
- [80] Carroll, S. M.; Press, W. H.; Turner, E. L.: The cosmological constant. *Annual Rev. Astron. Astrophys.*, 1992, roč. **30**, s. 499–542.
- [81] Colless, M.; Boyle, B.: Redshift Surveys with 2dF. 1997, dostupné z arXiv:astro-ph/9710268.
- [82] Colless M. a kol. (The 2DFGRS): The 2dF Galaxy Redshift Survey: Spectra and redshifts. *Mon. Not. Roy. Astron. Soc.*, 2001, roč. **328**, s. 1039, astro-ph/0106498. Dostupné z <http://www.mso.anu.edu.au/2dFGRS/>.
- [83] Cranor, M. B., Heider, E. M.; Price, R. H.: A circular twin paradox. *Am. J. Phys.*, 2000, roč. **68**, č. 11, s. 1016–1020. DOI: 10.1119/1.1286313.
- [84] Dolby, C. E.; Gull, S. F.: On radar time and the twin “paradox”. *Am. J. Phys.*, 2001, roč. **69**, č. 12, s. 1257–1261. DOI: 10.1119/1.1407254. Dostupné z arXiv:gr-qc/0104077.
- [85] Einstein, A.: Zur Elektrodynamik bewegter Körper. *Annalen der Physik*, 1905, s. 891–921. Anglický překlad dostupný z <http://www.fourmilab.ch/etexts/einstein/specrel/www/>.
- [86] Felten, J. E.; Isaacman, R.: Scale factors $R(t)$ and critical values of the cosmological constant Λ in Friedman universes. *Rev. Mod. Phys.*, 1986, roč. **58**, č. 3, s. 689–698.
- [87] Freedman, W. L. et al.: Final Results from the Hubble Space Telescope Key Project to Measure the Hubble Constant. *Astrophys. J.*, 2001, roč. **553**, s. 47–72. Dostupné z arXiv:astro-ph/0012376.
- [88] Freedman, W. L. et al.: Carnegie Hubble Program: A Mid-Infrared Calibration of the Hubble Constant. *The Astrophysical Journal*, 2012, roč. **758**, č. 1, 24. DOI: 10.1088/0004-637X/758/1/24. Dostupné z arXiv:1208.3281 [astro-ph.CO].
- [89] Gwinner, G. et al.: Improved test of time dilation in special relativity. *Phys. Rev. Lett.*, 2003, roč. 91, č. 19, 190403. DOI: 10.1103/PhysRevLett.91.190403.
- [90] Hafele, J. C.; Keating, R. E.: Around-the-World Atomic Clocks: Observed Relativistic Time Gains. *Science*, 1972, roč. **177**, č. 4044, s. 168–170. DOI: 10.1126/science.177.4044.168.
- [91] Chou, C. W. et al.: Optical Clocks and Relativity. *Science*, 2010, roč. 329, č. 5999, s. 1630–1633. DOI: 10.1126/science.1192720.
- [92] Iorio, L.: On the clock paradox in the case of circular motion of the moving clock. *European Journal of Physics*, 2005, roč. **26**, s. 535–541. DOI: 10.1088/0143-0807/26/3/018.
- [93] Ives, H. E.; Stilwell, G. R.: An Experimental Study of the Rate of a Moving Clock. *J. Opt. Soc. Am.*, 1938, roč. 28, s. 215–226.
- [94] Ives, H. E.; Stilwell, G. R.: An Experimental Study of the Rate of a Moving Clock II. *J. Opt. Soc. Am.*, 1941, roč. 31, s. 369–374.
- [95] Jarosik, N. et al.: Seven-Year Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP) Observations: Sky Maps, Systematic Errors, and Basic Results. *Astrophys. J. Suppl.*, 2011, roč. **192**, č. 2, s. 14, DOI: 10.1088/0067-0049/192/2/14. Dostupné z arXiv:1001.4744 [astro-ph.CO].
- [96] Jelen, J.: Paradoxy prostoročasu. *PMFA*, 2001, roč. **46**, č. 1, s. 18–32. Dostupné z <http://aldebaran.feld.cvut.cz/vyuka/paradoxy/>.
- [97] Jordan, T. F.: Cosmology calculations almost without general relativity. *Am. J. Phys.*, 2005, roč. **73**, s. 653. DOI: 10.1119/1.1900095. Dostupné z arXiv:astro-ph/0309756.
- [98] Kaivola, M. et al.: Measurement of the Relativistic Doppler Shift in Neon. *Phys. Rev. Lett.*, 1985, roč. 54, s. 255–258.
- [99] Kallivayalil, N. et al.: The Proper Motion of the Large Magellanic Cloud using HST. *Astrophys. J.*, 2006, roč. **638**, s. 772–785. Dostupné z arXiv:astro-ph/0508457.

- [100] Knop, R. A. et al.: New Constraints on Ω_M , Ω_Λ , and w from an Independent Set of Eleven High-Redshift Supernovae Observed with HST. *Astrophys. J.*, 2003, roč. **598**, s. 102–137. Dostupné z arXiv:astro-ph/0309368.
- [101] Kulhánek, P.; Červenka, M.: *Příklady z astrofyziky* [online]. 2001. Dostupné z <http://www.aldebaran.cz/studium/astrofyzika.pdf>.
- [102] Maddox, S. J.; Efsthathiou, G.; Sutherland, W. J.: The APM Galaxy Survey – Part Two – Photometric Corrections. *Mon. Not. Roy. Astron. Soc.*, 1990, roč. **246**, s. 433–457.
- [103] Matsas, G. E. A.: Relativistic Archimedes law for fast moving bodies and the general-relativistic resolution of the “submarine paradox”. *Phys. Rev. D*, 2003, roč. **68**, článek č. 027701. DOI: 10.1103/PhysRevD.68.027701. Dostupné z arXiv:gr-qc/0305106.
- [104] Mikulášek, Z.; Krtička, J.: *Fyzika hvězd a hvězdných soustav* [online]. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F3080.pdf>.
- [105] Mikulášek, Z.; Votruba, V.: *Stavba a vývoj vesmíru* [online]. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F6550.pdf>.
- [106] Mueller, H. et al.: Modern Michelson-Morley experiment using cryogenic optical resonators. *Phys. Rev. Lett.*, 2003, roč. **91**, č. 2, s. 020401. DOI: 10.1103/PhysRevLett.91.020401. Dostupné z arXiv:physics/0305117 [physics.class-ph].
- [107] Nemiroff, R. J.; Patla, B.: Adventures in Friedmann cosmology: A detailed expansion of the cosmological Friedmann equations. *Am. J. Phys.*, 2008, roč. **76**, č. 3, s. 265–276. DOI: 10.1119/1.2830536. Dostupné z arXiv:astro-ph/0703739.
- [108] Opatrný, T.; Richterek, L.: *Vybrané partie současné fyziky* [online]. Olomouc: 2005. Dostupné z <http://muj.optol.cz/~richterek/data/media/texty/vkf.pdf>.
- [109] Opatrný, T.: *Kapitoly z termodynamiky a statistické fyziky*. Olomouc: 2009. Dostupné z <http://www.ktf.upol.cz/tom/bookex1.pdf>.
- [110] Perlmutter, S.: „Supernovae, Dark Energy, and the Accelerating Universe.“ *Physics Today*, 2003, roč. **56**, č. 4, s. 53–60. Dostupné z <http://panisse.lbl.gov>.
- [111] Perrin, R.: Twin paradox: A complete treatment from the point of view of each twin. *Am. J. Phys.*, 1979, roč. **47**, č. 4, s. 317–319. DOI: 10.1119/1.11835.
- [112] Pierce, E.: The lock and key paradox and the limits of rigidity in special relativity. *Am. J. Phys.*, 2007, roč. **75**, č. 7, s. 610–614. DOI: 10.1119/1.2711827.
- [113] Pokorný, Z.: *Základy astronomie 1* [online]. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F1251.pdf>.
- [114] Pokorný, Z.: *Základy astronomie 2* [online]. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F2252.pdf>.
- [115] Price, R. H.; Gruber, R. P.: Paradoxical twins and their special relatives. *Am. J. Phys.*, 1996, roč. **64**, č. 8, s. 1006–1008. DOI: 10.1119/1.18318.
- [116] Scott, G. D.; Viner, M. R.: The Geometrical Appearance of Large Objects Moving at Relativistic Speeds. *Am. J. Phys.* 1965, roč. **33**, č. 7, s. 534–536. DOI: 10.1119/1.1971890.
- [117] Smoljak, L.: Jára Cimrman (K 100. výročí narození). *Čs. čas. fyz. A*, 1973, roč. 23, s. 184–185.
- [118] Spergel, D. N. et al. First Year Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP) Observations: Determination of Cosmological Parameters. 2003, *Astrophys. J. Suppl.*, roč. **148**, s. 175. Dostupné z arXiv:astro-ph/0302209.
- [119] Šedivý, P.: *Kapitoly ze speciální teorie relativity*. Knihovnička FO č. 60. Hradec Králové: MAFY, 2003. Dostupné z <http://fo.cuni.cz/texty/str.pdf>.
- [120] Štefl, V.; Krtička, J.: *Historie astronomie* [online]. Dostupné z <http://astro.physics.muni.cz/download/documents/skripta/F6560.pdf>.
- [121] Hanč, J.; Tuleja, S.: *Teória relativity s príkladmi* [online]. Košice: PŕF UPJŠ, 2008. Dostupné z http://physedu.science.upjs.sk/modelovanie/files/hanc_relativita_2008.pdf.

- [122] Wesson, P. S.: Olbers's paradox and the spectral intensity of the extragalactic background light. *Astrophys. J.*, 1991, roč. **367**, s. 399–406.
- [123] *Astronomia – astronomický server Fakulty pedagogické ZČU v Plzni* [online]. Dostupné z <http://astronomia.zcu.cz>.

Populárně naučná literatura

- [124] Balek, V.: *Prečo svietia hviezdy*. Bratislava: Alfa, 1986.
- [125] Barrow, J. D.: *Teorie všeho*. Praha: Mladá fronta, 1999, ISBN 80-204-0602-6.
- [126] Barrow, J. D.: *Konstanty přírody*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2005, ISBN 80-7185-689-4.
- [127] Barrow, J. D.: *Teorie ničeho*. Praha: Mladá fronta, 2005, ISBN 80-204-1156-9.
- [128] Barrow, J. D.: *Kniha o nekonečnu*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2007, ISBN 978-80-7185-822-5.
- [129] Barrow, J. D.: *Vesmírná galerie*. Praha: Argo/Dokořán, 2011, ISBN 978-80-7363-291-5.
- [130] Close, F.: *Částicová fyzika. Průvodce pro každého*. Praha: Dokořán, 2008, ISBN 978-80-7363-160-4.
- [131] Einstein, A.: *Jak vidím svět*. Praha: Lidové noviny, 1993, ISBN 80-7106-078-X.
- [132] Feynman, R. P.: *O povaze fyzikálních zákonů*. Praha: Aurora, 1998, ISBN 80-85974-53-3.
- [133] Fischer, J.: *Průhledy do mikrokosmu*. Praha: Mladá fronta, 1986.
- [134] Fölsing, A.: *Albert Einstein*. Praha: Volvox Globator, 2001. ISBN: 80-7207-418-0.
- [135] Galison, P.: *Einsteinovy hodiny a Poincarého mapy*. Praha: Mladá fronta, 2005, ISBN 80-204-1188-7.
- [136] Gamow, G.: *Pan Tompkins v říši divů*. Praha: Mladá fronta, 1986.
- [137] Ginzburg, V.: *Astrofyzika*. Bratislava: Alfa, 1983.
- [138] Greene, B.: *Elegantní vesmír*. Praha: Mladá fronta, 2001, ISBN 80-204-0882-7.
- [139] Greene, B.: *Struktura vesmíru*. Praha: Paseka, 2006, ISBN 80-7185-720-3.
- [140] Gribbin, J.: *Pátrání po velkém třesku*. Praha: Columbus, 2002, ISBN 80-7249-046-X.
- [141] Gribbin, J.: *Životopis vesmíru – Od velkého třesku po zánik vesmíru*. Praha: Mladá fronta, 2009, ISBN 978-80-204-1902-6.
- [142] Grygar, J.: *Vesmírná zastavení*. Praha: Pyramida, 1990, ISBN 80-7038-202-3.
- [143] Grygar, J.: *Vesmír jaký je*. Praha: Mladá fronta, 1997, ISBN 80-204-0637-9.
- [144] Grygar, J.; Železný, V.: *Okna vesmíru dokořán*. Praha: Naše vojsko, 1989, ISBN 80-206-0126-0.
- [145] Hajduk, A.; Štohl, J.: *Encyklopédia astronómie*. Bratislava: Obzor, 1987.
- [146] Hawking, S. W.: *Stručná historie času*. Praha: Mladá fronta, 1991, ISBN 80-204-0169-5.
- [147] Hawking, S. W.: *Černé díry a budoucnost vesmíru*. Praha: Mladá fronta, 1995, ISBN 80-204-0515-1.
- [148] Hawking, S. W.; Penrose, R.: *Povaha prostoru a času*. Praha: Academia, 2000, ISBN 80-200-0745-8.
- [149] Horský, Z.; Plavec, M.: *Poznávání vesmíru. Malá moderní encyklopedie*. Praha: Orbis, 1962.
- [150] Isaacson, W.: *Einstein Jeho život a vesmír*. Praha: Paseka, 2010, ISBN 978-80-7432-020-0.
- [151] Kaku, M.: *Einsteinův vesmír (Jak vize Alberta Einsteina změnily naše chápání prostoru a času)*. Praha: Dokořán a Argo, 2005, ISBN 80-7363-015-X.
- [152] Kaku, M.: *Paralelní světy*. Praha: Argo/Dokořán, 2007, ISBN 978-80-7203-847-3.
- [153] Kirshner, R. P.: *Výstřední vesmír (Explodující hvězdy, temná energie a zrychlování kosmu)*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2005, ISBN 80-7185-729-7.
- [154] Kleczek, J.: *Encyklopedie Vesmíru*. Praha: Academia, 2002, ISBN 80-200-0906-X.
- [155] Kleczek, J.: *Život se Sluncem a ve vesmíru*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2011, ISBN 978-80-7432-075-0.

- [156] Krauss, L. M.: *Proměny vesmíru (Od velkého třesku k životu na Zemi...a ještě dál)*. Praha a Litomyšl: Paseka, 2006, ISBN 80-7185-722-X.
- [157] Landau, L. D.; Rumer, J. B.: *Co je to teorie relativity*. Praha: Albatros, 1976.
- [158] Novikov, I.: *Černé díry a vesmír*. Praha: Mladá fronta, 1989, ISBN 80-204-0028-1.
- [159] Penrose, R.: *Makrosvět, mikrosvět a lidská mysl*. Praha: Mladá fronta, první vydání, 1999, ISBN: 80-204-0780-4.
- [160] Rees, M.: *Náš neobyčejný vesmír*. Praha: Dokořán, 2002, ISBN: 80-86569-17-9.
- [161] Singh, S.: *Velký třesk*. Praha: Argo/Dokořán, 2007, ISBN 978-80-86569-62-8.
- [162] Thorne, K. S.: *Černé díry a zborcený čas (Pozoruhodná dědictví Einsteinova génia)*. Praha: Mladá fronta, 2004, ISBN 80-204-0917-3.
- [163] Veltman, M.: *Fakta a záhady ve fyzice elementárních částic*. Praha: Academia, 2007, ISBN 978-80-200-1500-6.
- [164] Weinberg, S.: *Snění o finální teorii*. Praha: Hynek, 1996, ISBN 80-85906-26-0.
- [165] Weinberg, S.: *První tři minuty*. Praha: Mladá fronta, 1998, ISBN 80-204-0700-6.